

Název výrobku: křemičitý písek**1. IDENTIFIKACE LÁTKY/SMĚSI A SPOLEČNOSTI/PODNIKU****1.1 Identifikátor výrobku**

Registrační číslo látky: křemen, zproštěno v souladu s přílohou V.7 Nařízení REACH

Obchodní název: křemičitý písek (0,1 – 0,4 mm)

Další názvy: (synonyma): odpadá

1.2 Příslušná určená použití směsi a nedoporučená použití

Doporučená použití: určeno pro stavebnictví – K zásypu epoxidových penetrací nebo jako plnivo do k tomu určených hmot. Možno použít i k zásypu spár zámkové a betonové dlažby i násyp do dětských hřišť.

Nedoporučená použití: písek může být použit pouze pro účely stanovené v návodu k použití

1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu

distributor: Saint-Gobain Construction Products CZ a.s., divize Weber, Počernická 272/96, 108 03 Praha 10, IČO: 25029673, tel.: 272701137

e-mail kompetentní osoby zodpovědné za bezpečnostní list: miloslava.dvorakova@weber-terranova.cz

1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace

tel. 224 91 92 93, 224 91 54 02 - nepřetržitá celorepubliková telefonická lékařská informační služba

Toxikologické informační středisko (TIS) – Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2, e-mail: tis@vfn.cz

2. IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI**2.1 Klasifikace látky**

* podle Nařízení 1278/2008/ES: látka nebyla klasifikována jako nebezpečná

* podle směrnice 67/548/EHS: látka nebyla klasifikována jako nebezpečná

Popis nejzávažnějších fyzikálně-chemických účinků a účinků na lidské zdraví a životní prostředí

V závislosti na typu zpracování a použití může dojít k tvorbě polévatého dýchatelného krystalického křemene (křemen - cristobalit). Dlouhodobé nebo rozsáhlé vdechování dýchatelného prachu krystalického křemene může způsobit plicní fibrózu, běžně označovanou jako silikózu. Hlavními symptomy silikózy jsou kašel a ztížené dýchání. Vystavení zaměstnanců prachu dýchatelného krystalického křemene musí být monitorováno a kontrolováno. S tímto produktem je nutné manipulovat opatrně, aby nedocházelo k vytváření prachu.

2.2 Prvky označení látky

* podle Nařízení 1278/2008/ES: odpadá

2.3 Jiná rizika

Látka není klasifikována jako PBT nebo vPvB v souladu s přílohou XIII Nařízení REACH.

Produkt neobsahuje látky ze seznamu kandidátů (Seznam SVHC látek) sloužícího pro zařazení látek do přílohy XIV Nařízení REACH (látky podléhající povolení).

3. SLOŽENÍ /INFORMACE O SLOŽKÁCH

Složení: křemenný písek

Údaje o nebezpečných složkách:Název látky, množství: oxid křemičitý - SiO₂, dýchatelný, < 1 %

EINECS 238-878-4

CAS 14808-60-7

Indexové číslo -

Registrační číslo zproštěno v souladu s přílohou V.7 Nařízení REACH

Klasifikace podle 67/548/EHS Není klasifikován jako nebezpečná látka

Klasifikace podle 1272/2008/ES STOT RE 1 (H372)

Název výrobku: křemičitý písek**Další složky:**Název látky, množství: oxid křemičitý - SiO₂, > 98 %

EINECS	247-761-7
CAS	14808-60-7
Indexové číslo	238-878-4
Registrační číslo	zproštěno v souladu s přílohou V.7 Nařízení REACH
Klasifikace podle 67/548/EHS	Není klasifikován jako nebezpečná látka
Klasifikace podle 1272/2008/ES	Není klasifikován jako nebezpečná látka

Údaje o složkách s expozičními limity Společenství pro pracovní prostředí: neobsahuje

Plné znění použitých zkratk, R- a H- vět najdete v oddíle 16

4. POKYNY PRO PRVNÍ POMOC**4.1 Popis první pomoci**

Všeobecné pokyny: Projeví-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybností uvědomte lékaře a poskytněte mu informace z tohoto bezpečnostního listu nebo etikety. Pokud příznaky jakéhokoliv zasažení (podráždění) vyvolaného kontaktem s výrobkem neodezní po poskytnutí první pomoci, vyhledat lékařskou pomoc.

Při zasažení očí: Okamžitě, důkladně promývejte oči velkým množstvím tekoucí vody nejméně 15 minut, event. při násilném rozevření očních víček od vnitřního očního koutku k vnějšímu. Má-li postižený nasazený kontaktní čočky – je třeba je nejprve odstranit, je-li to možné a pokud to jde snadno. Při přetrvávajících zdravotních komplikacích vyhledejte lékařskou pomoc.

Při styku s kůží: žádná opatření první pomoci nejsou vyžadována

Při vdechnutí: Opusťte kontaminované prostředí/ dopravte postiženého mimo kontaminované prostředí, zajistěte mu teplo, tělesný klid. Při přetrvávajících zdravotních komplikacích (podráždění, nevolnost, kašel nebo jiné symptomy) vyhledejte lékařskou pomoc.

Při požití: žádná opatření první pomoci nejsou vyžadována

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky: nejsou známy žádné akutní a opožděné symptomy a účinky**4.3 Pokyny týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření:** žádná zvláštní opatření nejsou nutná**5. OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU****5.1 Vhodná hasiva:** Všechna hasiva s tím, že se hašení přizpůsobuje požáru v okolí.

Nevhodná hasiva: odpadá

5.2 Zvláštní rizika vyplývající z látky nebo směsi: produkt je nehořlavý, bez nebezpečného tepelného rozkladu**5.3 Pokyny pro hasiče:** žádná zvláštní ochrana**6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU****6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy:** Zabraňte kontaktu s očima. Minimalizujte prašnost. Nevdechujte prach, v uzavřených prostorách větrejte. Používejte osobní ochranné pracovní prostředky podle bodu 8.**6.2 Opatření na ochranu životního prostředí:** žádné zvláštní opatření**6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění:** Směs mechanicky odstraňte. Minimalizujte prašnost. Zajistěte dobré větrání pracoviště. Přednostně použijte vysávání před zametáním. Uložte do vhodných a označených kontejnerů a vzniklý odpad likvidujte dle bodu 13.**6.4 Odkaz na jiné oddíly:** ostatní viz body 8 a 13**7. ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ****7.1 Opatření pro bezpečné zacházení:** S výrobkem manipulujte opatrně, chraňte obal před mechanickým poškozením. Používejte osobní ochranné pracovní prostředky podle bodu 8. Minimalizujte prašnost. Nevdechujte prach, v uzavřených prostorách větrejte nebo zajistěte odpovídající odsávání prachu.

Vyžadujete/li rady k technikám bezpečné manipulace, obraťte se na svého dodavatele nebo si přečtěte Průvodce správnými postupy (Good Practice Guide), na které je odkazováno oddíle 16.

7.2 Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí: žádné**7.3 Specifické konečné/konečná použití:** žádné**8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE/OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY****8.1 Kontrolní parametry:**

Název výrobku: křemičitý písek

Směs obsahuje látky, pro něž jsou stanoveny v České republice následující nejvyšší přípustné koncentrace v pracovním ovzduší – podle nařízení vlády č. 361/2007 Sb., v platném znění:

Chemický název	CAS číslo	PELr (mg/m ³)	NPK-P	Poznámka
Křemen (dýchatelny prach)	14808-60-7	0,1	-	

Sledování koncentrací látek s expozičními limity v pracovním prostředí upravuje národní legislativa a je plně v kompetenci zaměstnavatele, který je zodpovědný za bezpečnost práce a ochranu zdraví zaměstnanců.

Hodnoty DNEL a PNEC: nejsou stanoveny

Limitní expoziční hodnoty na pracovišti podle směrnice č. 2006/15/ES: nejsou stanoveny

Limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů podle vyhlášky č. 432/2003 S.: nejsou stanoveny

- 8.2 Omezování expozice:** Vyhýbejte se takovému zacházení se suchým výrobkem, při kterém dochází ke zbytečně nadměrné tvorbě prachu. Pracujte v dobře větratelné místnosti tak, aby nedocházelo k překračování stanovených expozičních limitů v pracovním prostředí. Jinak používejte vhodné osobní ochranné pracovní prostředky k ochraně dýchacích cest.

Dbejte obvyklých opatření na ochranu zdraví při práci s chemickými látkami, zejména zabraňte styku s očima. Při práci nejezte, nepijte a nekuřte. Zašpiněné a potřísněné části oděvu svlékněte. Před pracovní přestávkou a po práci si umyjte ruce teplou vodou a mýdlem a ošetřete vhodným krémem. Vhodné je použít ochranný krém i před zahájením prací.

8.2.1 Vhodná technická opatření:

Minimalizujte vytváření polévatvého prachu. Používejte kryty k uzavření procesu, místní odsávací ventilaci nebo jiné technické možnosti k udržení koncentrace polévatvého prachu pod hodnotami daných expozičních limitů.

Použijte organizační prostředky, například izolováním personálu od prašných oblastí.

8.2.2 Individuální ochrana včetně osobních ochranných prostředků:

Používejte vždy suché a čisté osobní ochranné prostředky.

- ochrana obličeje: není nutná, v případě rizika zasažení očí (podle typu aplikace) používejte ochranné brýle nebo obličejový štít podle EN 166.
- ochrana kůže: není nutná. Odpovídající ochrana (ochranné rukavice, ochranný krém) se doporučují pro pracovníky, kteří trpí ekzémy nebo mají citlivou pokožku.
- * ochrana těla není nutná. Odpovídající ochrana (ochranný oděv, ochranný krém) se doporučují pro pracovníky, kteří trpí ekzémy nebo mají citlivou pokožku.
- ochrana dýchacích cest:
V případě dlouhodobého vystavení koncentracím polévatvého prachu, noste dýchací ochranné vybavení, které je v souladu s požadavky evropských nebo národních předpisů.
Doporučuje se použití poloviční nebo úplné masky s filtry proti částicím kategorie 2 nebo 3 (FP2-FP3). Viz EN 143:2000 – Respirační ochranná zařízení. Filtry proti částicím.
- teplné nebezpečí: odpadá

8.2.3 Omezování expozice životního prostředí: vyhněte se rozfoukání produktu větrem

9. FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech:

Vzhled: pevná látka, barva šedá/bílá

Zápach: bez zápachu

Prahová hodnota zápachu: odpadá

Hodnota pH (při 20°C)   **Hodnota pH roztoku (při 20°C):** 5 – 8 (400 g/l vody)

Bod tání (°C): 1710

Počáteční bod varu a rozmezí bodu varu (°C): odpadá

Bod vzplanutí (°C): nemá

Rychlost odpařování: odpadá

Hořlavost: nemá

Bod hoření (°C): odpadá

Teplota vznícení (°C): odpadá

Meze výbušnosti: horní mez (% obj.): odpadá

dolní mez (% obj.): odpadá

Název výrobku: křemičitý písek

Samozápalnost (pyroforické vlastnosti): není samozápalný

Teplota rozkladu (°C): neurčena

Oxidační vlastnosti: nemá

Tenze páry (při °C): nemá

Hustota páry (při °C): nemá

Relativní hustota (g/cm³): 2,65

Rozpustnost (při 20 °C):

ve vodě: zanedbatelná

v tucích (včetně specifikace oleje): neurčena v rozpouštědlech: neurčena

rozpustný v kyselině fluorovodíkové

Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda: nemá

9.2 Další informace: žádné další informace

10. STÁLOST A REAKTIVITA

10.1 Reaktivita: inertní, nereaktivní

10.2 Chemická stabilita: chemicky stabilní

10.3 Možnost nebezpečných reakcí: bez nebezpečných reakcí

10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit: nejsou známy

10.5 Neslučitelné materiály: nejsou známy

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu: není relevantní

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

Zkušenosti u člověka:

Dlouhodobé nebo rozsáhlé vdechování dýchacího prachu krystalického křemene může způsobit plicní fibrózu, běžně označovanou jako silikózu. Hlavními symptomy silikózy jsou kašel a ztížené dýchání. Vystavení zaměstnanců prachu dýchacího krystalického křemene musí být monitorováno a kontrolováno. S tímto produktem je nutné manipulovat opatrně, aby nedocházelo k vytváření prachu.

11.1 Informace o toxikologických účincích

a) **akutní toxicita:** pro směs nestanoveno; na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci

b) **dráždivost:** pro směs nestanoveno; na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci;

c) **žravost:** pro směs nestanoveno; na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci

d) **senzibilizace:** pro směs nestanoveno; na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci

e) **toxicita při opakované dávce:** pro směs nestanoveno; na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci

f) **karcinogenita:** pro směs nestanoveno; na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci

g) **mutagenita:** pro směs nestanoveno; na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci

h) **toxicita pro reprodukci:** pro směs nestanoveno; na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci

i) **Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice:** na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci

j) **Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice:** pro směs nestanoveno; na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci

k) **Nebezpečnost při vdechnutí:** pro směs nestanoveno; na základě vlastností jednotlivých složek směs nesplňuje tuto klasifikaci

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE

Zabraňte kontaminaci půdy a úniku do povrchových nebo spodních vod, kanalizace, vodotečí a životního prostředí.

12.1 Toxicita – akutní i chronické účinky: není relevantní

12.2 Perzistence a rozložitelnost: není relevantní

12.3 Bioakumulační potenciál: není relevantní

12.4 Mobilita v půdě: zanedbatelná

12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB: není relevantní

12.6 Jiné nepříznivé účinky: údaje nejsou k dispozici

13. POKYNY PRO ODSTRANOVÁNÍ**13.1 Metody nakládání s odpady**

Vhodné metody odstraňování

Vzniklý odpad ukládejte do vhodných a označených nádob a likvidujte v souladu s platnou legislativou.

Kde je to možné, dávajte přednost recyklaci před likvidací.

Název výrobku: křemičitý písek

Doporučené zařazení odpadu a kontaminovaného obalu (podle Katalogu odpadů):

kód druhu odpadu: 17 09 04

název druhu odpadu:

vyhl. č. 381/2001 Sb., v platném znění

Směsné stavební a demoliční odpady neuvedené pod čísly 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03

Odpad z obalů:

Znečištěné a vyprázdněné papírové pytle odložte na místo určené obcí k ukládání odpadu nebo likvidujte spalováním ve schválených zařízeních.

kód druhu odpadu:

název druhu odpadu:

15 01 01 (pytle)

Papírové obaly

vyhl. č. 381/2001 Sb., v platném znění

Uvedené údaje jsou pouze orientační, konečné zařazení odpadu provádí jeho původce dle vlastností odpadu v době jeho vzniku (tj. kdy se přípravek i obal stanou odpadem).

13.2 Legislativa: Likvidaci odpadů provádějte v souladu s legislativními požadavky. Zákon č.185/2001 Sb., o odpadech a jeho prováděcí předpisy v platném znění.

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU

Výrobky nejsou ve smyslu § 22, odst. (1) Zákona č.111/1994 Sb. o silniční dopravě v platném znění nebezpečnou věcí a nepodléhají ustanovením Evropské dohody o silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) a ani ustanovením Řádu pro mezinárodní železniční dopravu nebezpečného zboží (RID).

14.1 Číslo OSN (UN): odpadá

14.2 Příslušný název OSN pro zásilku: odpadá

14.3 Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu: odpadá

14.4 Obalová skupina: odpadá

14.5 Nebezpečnost pro životní prostředí: odpadá

14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele: odpadá

14.7 Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL 73/78 a předpisu IBC: odpadá

15. INFORMACE O PŘEDPÍSECH

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

Povolování (podle hlavy VII Nařízení REACH): odpadá

Omezení (podle hlavy VIII Nařízení REACH): odpadá

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti: neprovedeno

16. DALŠÍ INFORMACE

16.1 Seznam použitých zkratk:

16.2 STOT RE 1 – Toxicita pro specifické cílové orgány po opakované expozici, kategorie 1

H372 – Způsobuje poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici vdechováním

BOELVs – Binding Occupational Exposure limit values – závazné expoziční limity

CAS – Organizace Chemical Abstracts Service vede nejúplnější seznam chemických látek. Každá látka registrovaná v registru CAS má přiděleno registrační číslo CAS. Registrační číslo CAS (běžně uváděné jako číslo CAS) je široce využíváno jako specifické číselné označení chemické látky.

ČOV – čistírna odpadních vod

DNEL – Derived no-effect level (stanovená úroveň, při které nedochází k nepříznivým vlivům na lidské zdraví)

EC₅₀ – střední účinná koncentrace (koncentrace, která způsobí úhyn nebo imobilizaci 50 % testovacích organismů např. Daphnia magna)

EINECS – Evropský seznam existujících obchodovaných chemických látek

IOELVs – Indicative Occupational Exposure limit values – doporučené expoziční limity

LC₅₀ – střední letální koncentrace (koncentrace, která způsobí úhyn 50 % testovacích ryb ve zvoleném časovém úseku)

LD₅₀ – střední letální dávka

LOEL – nejnižší dávka s pozorovaným účinkem, rozumí se nejnižší zkoušená dávka nebo úroveň expozice, při které v určité studii byl pozorován statisticky významný účinek v exponované populaci v porovnání s vhodnou kontrolní skupinou

MEASE – Metals estimation and assessment of substance exposure, nástroj na odhad a posouzení expozice látky, EBRC Consulting GmbH pro Eurometaux, <http://www.ebrc.de/ebrc/ebrc-mease.php>

Nařízení CLP – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008

Datum vyhotovení: 10.6.2014

Datum revize:

Změny vyznačeny podtrženým písmem.

Verze: 1.0

Nahrazuje verzi:

Název výrobku: křemičitý písek

Nařízení REACH – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

NPK-P – nejvyšší přípustná koncentrace ($\text{mg}\cdot\text{m}^{-3}$)

NOEC – no observable effect concentration (nejvyšší testovaná koncentrace toxické látky, při které ještě nedošlo ke statisticky významnému nepříznivému působení na organismy ve srovnání s kontrolou (cca do 5% mortality), koncentrace nevyvolávající viditelný efekt)

NOEL – no observed effect level (dávka bez pozorovaného nepříznivého účinku - hodnotou dávky bez pozorovaného účinku se rozumí nejvyšší zkoušená hodnota dávky nebo úroveň expozice, při které v určité studii nebyly zjištěny statisticky významné účinky v exponované skupině v porovnání s vhodnou kontrolní skupinou)

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OECD TG – OECD Technical Guidance (OECD Technické pokyny)

OELV – Occupational exposure limit value (hodnota expozičního limitu v pracovním prostředí)

PBT – látka perzistentní, bioakumulativní, toxická

PEL_c – přípustný expoziční limit pro celkovou koncentraci prachu - vdechovatelnou frakci ($\text{mg}\cdot\text{m}^{-3}$)

PEL_r – přípustný expoziční limit respirabilní frakce ($\text{mg}\cdot\text{m}^{-3}$)

PEL – přípustný expoziční limit ($\text{mg}\cdot\text{m}^{-3}$)

Přípustný expoziční limit chemické látky nebo prachu je celosměnový časově vážený průměr koncentrací plynů, par nebo aerosolů v pracovním ovzduší, jimž může být podle současného stavu znalostí vystaven zaměstnanec v osmihodinové nebo kratší směně týdenní pracovní doby, aniž by u něho došlo i při celoživotní pracovní expozici k poškození zdraví, k ohrožení jeho pracovní schopnosti a výkonnosti. Přípustný expoziční limit je stanoven pro práci, při které průměrná plicní ventilace zaměstnance nepřekračuje 20 litrů za minutu za osmihodinovou směnu.

PNEC – Predicted no-effect concentration (stanovená koncentrace, při které nedochází k nepříznivým vlivům na životní prostředí)

PROC – Process category (kategorie procesů)

SCOEL – Vědecký výbor pro limity expozice, který byl zřízen rozhodnutím Komise 95/320/ES

STEL – short-term exposure limit (limit pro krátkodobou expozici) - koncentrace, při které může pracovat většina lidí po krátkou dobu bez škodlivých následků na zdraví

STP = ČOV Sewage treatment plant (čistírna odpadních vod)

SVHC – látky vzbuzující velmi vážné obavy

TLV-TWA – Threshold Limit Value-Time-Weighted Average (prahový limit, časově vážená průměrná koncentrace chemické látky v ovzduší ($\text{mg}\cdot\text{m}^{-3}$), které pracovník může být vystaven po pracovní dobu, obvykle 8 h)

TRGS – Technische Regeln für Gefahrstoffe (technické pokyny pro nebezpečné látky)

UVC – látky neznámého nebo proměnlivého složení, komplexní reakční produkty

UVCB – látky neznámého nebo proměnlivého složení, komplexní reakční produkty nebo biologické materiály

VLE-MP – Limitní hodnotu expozice - vážený průměr v mg na krychlový metr vzduchu

TWA – time weighted average (časově vážený průměr) - koncentrace nebezpečné chemické

látky, již může být pracovník vystaven denně po dobu 8 hodin (běžný pracovní den) bez škodlivých následků na zdraví.

vPvB – látka vysoce perzistentní, vysoce bioakumulativní

16.3 Metoda hodnocení informací pro potřeby klasifikace: klasifikaci provedl dodavatel látky

16.4 Pokyny pro školení: Pracovníci, kteří s výše uvedenými výrobky pracují/nakládají musí být v potřebném rozsahu seznámeni s obsahem bezpečnostního listu. Zaměstnavatel je povinen kdykoliv umožnit přístup všem zaměstnancům (nebo jejich zástupcům), kteří mohou být vystaveni působení výše uvedených výrobků, k informacím obsaženým v bezpečnostních listech.

Sociální dialog o dýchacím krystalickém křemenu

Multisektorální sociální Dohoda o ochraně zdraví pracovníků prostřednictvím správné manipulace a správného používání krystalického křemene a produktů, které ho obsahují byla podepsána 25. dubna 2006. Tato autonomní dohoda, která obdržela finanční podporu Evropské komise, je založena na Průvodci správnými postupy. Požadavky dohody vešly v platnost 25. října 2006. Dohoda byla publikována v Úředním věstníku Evropské unie (2006/C 279/02). Text dohody a její přílohy, včetně Průvodce správnými postupy jsou k dispozici na <http://www.nepsi.eu/> a poskytují užitečné informace a vodítko pro manipulaci s produkty obsahujícími volně dýchacím krystalický křemen. Reference jsou k dispozici na vyžádání u asociace EUROSIL, Evropská asociace průmyslových výrobců křemenných produktů. Dlouhodobé nebo rozsáhlé vdechování dýchacím prachu krystalického křemene může způsobit plicní fibrózu, což je nodulární plicní fibróza způsobená ukládáním jemných dýchacím částic krystalického křemíku v plicích. V roce 1997 agentura IARC (Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny) dospěla k závěru, že krystalický křemen vdechovaný ze zdrojů v pracovním prostředí může u lidí způsobit rakovinu plic. Zdůraznila však, že na vině nejsou všechny průmyslové podmínky, ani všechny typy krystalického křemene. (Monografie agentury IARC o vyhodnocení

Název výrobku: křemičitý písek

rizika karcinomu u lidí způsobených chemikáliemi, křemenem, křemičitým prachem a organickými vlákny, 1997, svazek 68, IARC, Lyon, Francie.)

V červnu 2003 Vědecký výbor EU pro limity expozice chemickým látkám (SCOEL) došel k závěru, že hlavním následkem vdechování dýchacího prachu krystalického křemene u lidí je silikóza. „Existuje dostatek informací pro vyslovení závěru, že relativní riziko rakoviny plic se zvyšuje u osob se silikózou (a zdá se, že k tomu nedochází u zaměstnanců bez silikózy, kteří jsou vystaveni působení křemenného prachu v lomech a v keramickém průmyslu). Prevence vzniku silikózy tudíž zároveň snižuje riziko rakoviny...“ (SCOEL SUM Doc 94-final, červen 2003). Existuje tedy důkaz podporující skutečnost, že zvýšené riziko karcinomu je omezeno na osoby, které již silikózou trpí. Ochrana pracovníků před silikózou by měla být zajištěna respektováním existujících limitů expozice při práci a použitím doplňujících opatření správy rizik tam, kde je to nutné (viz část 16 níže).

16.5 Odkazy na literaturu nebo zdroje dat: bezpečnostní list dodavatele látky

16.6 Upozornění:

Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Uvedené údaje odpovídají současnému stavu vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s platnými právními předpisy. Nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti výrobku pro konkrétní aplikaci. Tato verze bezpečnostního listu nahrazuje všechny předchozí verze.

Provedené revize:

10.6.2014 – první vydání

Konec bezpečnostního listu